

Galamb a Bibliában

Az egyetlen madár, amit az Ószövetségi törvények szerint fel lehetett áldozni, az a galamb. Nyilván ősidők óta ismert állat, hiszen már az egyiptomiak is több fajtájukat tenyésztették és Palesztina területén is élt a szirti galamb. A szegények leginkább elérhető húseledele volt.

Háromféle vonatkozásban beszélhetünk a galambról a Biblia vonatkozásában: Egyrészt, mint a galamb szokásait ismerő emberek, különféle *hasonlatokban* példálózni vele, másrészt *jelképesen* használják, harmadrészt pedig konkrétan az *áldozati leírásokban* találkozhatunk a galambbal.

Hasonlatképpen szerepel a Jer 8,7-ben: A galamb ösztönösen tudja költöző útvonalát, Izrael népéből pedig hiányzik ez a tudás Isten iránt. A késlekedő üdvösségre várva Izrael nyög, mint a galamb, mert a turbékolás hangját a siratóének egyik változatának tekintették: (Ézs 38,14; 59,11; Náh 2,8). A fogságból hazatérő nép olyan boldogan jön, mint a galamb száll vissza dúcában: (Ézs 60,8; Ez 11,11). Fölfigyeltek gyors röptére (Zsolt 55,7), és szépségére, amelyet szerelmesek hasonlatképpen mondtak egymásnak az Énekek Énekében (1,15). Jézus azt kéri tanítványaitól, hogy: „legyetek tehát okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok” (Mt 10,16)

Jelképként szerepel Jézus megkeresztelésekor a Jordán folyónál: A Szentlélek jelképe (Mt 3,16). Ennek pontos értelmét és magyarázatát nem tudjuk. Jelképként a szerelmet is jelenti (Én 2,14; 5,2).

Áldozati leírásokban pedig az özönvíz történetben találkozunk a galambbal, amely olajfaággal a csőrében hirdeti Isten szabadulását, és az új élet kezdetét. Később ebből fejlődött ki a béke jelképe. De talán ahol leginkább kézzelfoghatóan jelen volt a Biblia népének életében galamb, az a Templomi áldozat. Mivel tiszta állatnak tartották, és viszonylag könnyen elérhető volt, ezért a legalsóbb, legszegényebb népréteg áldozati ajándéka volt. Másrészt pedig néhány különleges esetben kellett galambot, vagy gerlicét áldozni. Ilyen volt a szülő nő tisztulási szertartása (3Móz 12,6.8); vétekáldozatul (3Móz 5,7); poklos, tehát különböző bőrbetegségek tisztulásául adott áldozat (3Móz 14,22); folyásos betegségek, gennyes váladékozással járó betegségek és nőknél a menstruációs ciklus lejártával, szintén galambot kellett vétek-, és égőáldozatul bemutatni az Úrnak. Az ún. nazír fogadalom lejártával - ez egy időre elkötelezett szent életet, életformát jelentett -, szintén galambáldozattal, vétek-, és égőáldozattal lehetett hálát adni az Úrnak (4Móz 6,10).

Mivel, hogy meglehetősen gyakori áldozati forma volt, ezért a Jézus idejében a Templom külső csarnokaiban is árusították, hogy a messziről jött zarándokoknak ne kelljen otthonról magukkal hozni, hanem helyben megvehessék. Jézus Krisztus a kufárszellem miatti felháborodásában üzte ki a pénzváltókat és galambárusokat a Templomból (Jn 2,14.16).

A fentiek alapján érdemes nemcsak szép háziállatként tekinteni a galambra, hanem úgy is, mint Isten által kedvelt és megszentelt élőlényre!

Felhasznált irodalom:

1. Biblia	Magyar Bibliatársulat; 2006, Bp
2. Herbert Haag: Bibliai lexikon	Apostoli Szentszék Könyvkiadója; 1989, Bp
3. Keresztyén Bibliai Lexikon	Kálvin János Kiadó; 1993, Bp
4. Biblikus teológiai szótár	Szent István Társulat; é.n.; Bp
5. merenyi.blog.extra.hu	